

ЗАПРОВАДЖЕННЯ РИНКУ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ В УКРАЇНІ

Начальник Управління інструментів стимулювання

АНДРІЙ ФРОЛОВ

НАЦІОНАЛЬНІ ЦІЛІ В ЕНЕРГЕТИЧНІЙ ПОЛІТИЦІ

Енергетична стратегія України на період до 2035 року

Розпорядження КМУ №605-р від 18.08.2017

25%

енергії, виробленої з ВДЕ

в загальній структурі первинного постачання енергії

на 20%

зниження викидів CO2 екв.

в кінцевому споживанні палива від рівня 2010 р.

ПОТРЕБИ В ІНВЕСТИЦІЯХ

\$ 73 млрд

потенціал залучення
зеленого фінансування
в Україну до 2030 року*

* за оцінками IFC

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ

ДЕРЖАВНІ ЦІЛЬОВІ
ПРОГРАМИ/ФОНДИ

СПЕЦІАЛЬНІ
КРЕДИТНІ ЛІНІЇ

ЕНЕРГОСЕРВІСНІ
КОНТРАКТИ

ГРАНТИ

ЗЕЛЕНІ ОБЛІГАЦІЇ

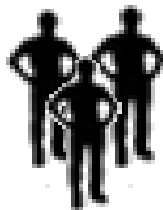

СУТНІСТЬ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ

борговий фінансовий інструмент,
кошти від продажу якого спрямовуються
виключно на фінансування або рефінансування
«зелених» проектів

ОСНОВНІ ПОКУПЦІ

цільові інституційні
та соціально-відповідальні інвестори

ЗЕЛЕНІ ОБЛІГАЦІЇ ЯК НОВИЙ ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ

НАПРЯМИ «ЗЕЛЕНИХ» ПРОЄКТІВ

розвиток відновлюваних джерел енергії
використання альтернативних видів палива
ефективність використання енергії
підвищення теплоізоляції житлових будинків
утилізація та переробка відходів
екологічно чистий транспорт
ефективне використання земельних ресурсів
збереження флори і фауни, водних ресурсів
адаптація до змін клімату

ПРИНЦИПИ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ

Процес оцінки і
відбору проектів

Використання
коштів

Управління
коштами

Звітність

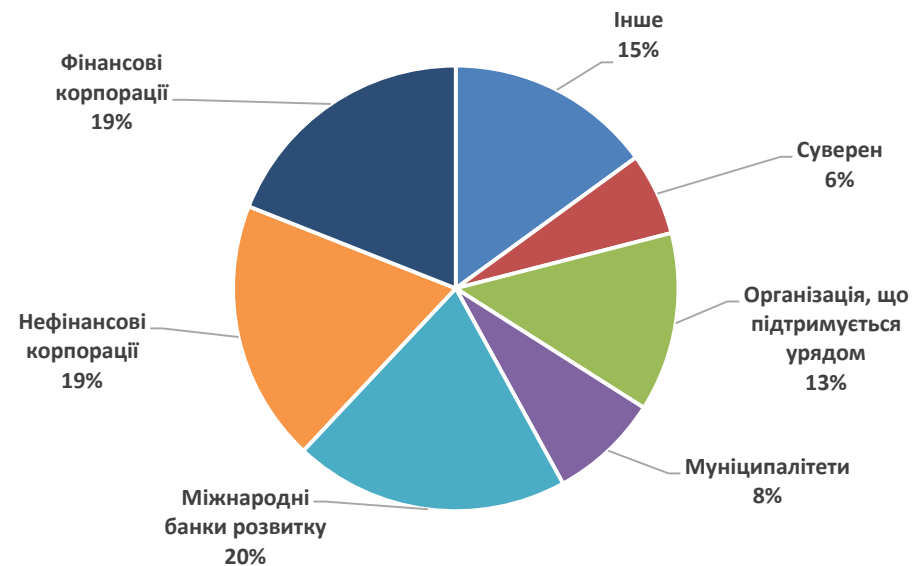

ДИНАМІКА РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ

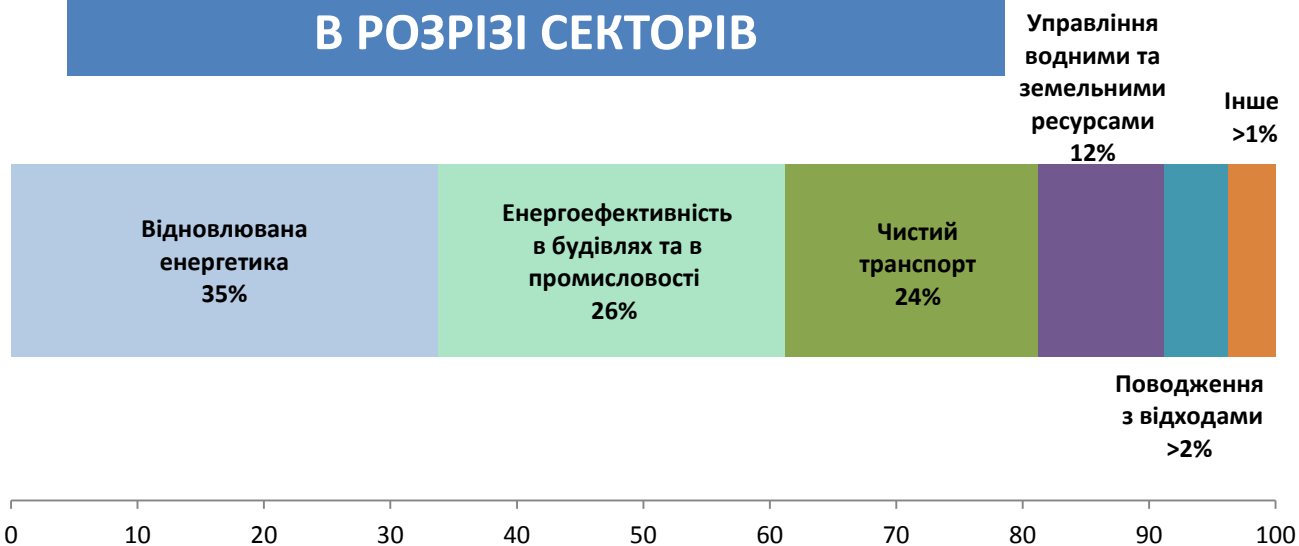

* станом на червень 2021 року

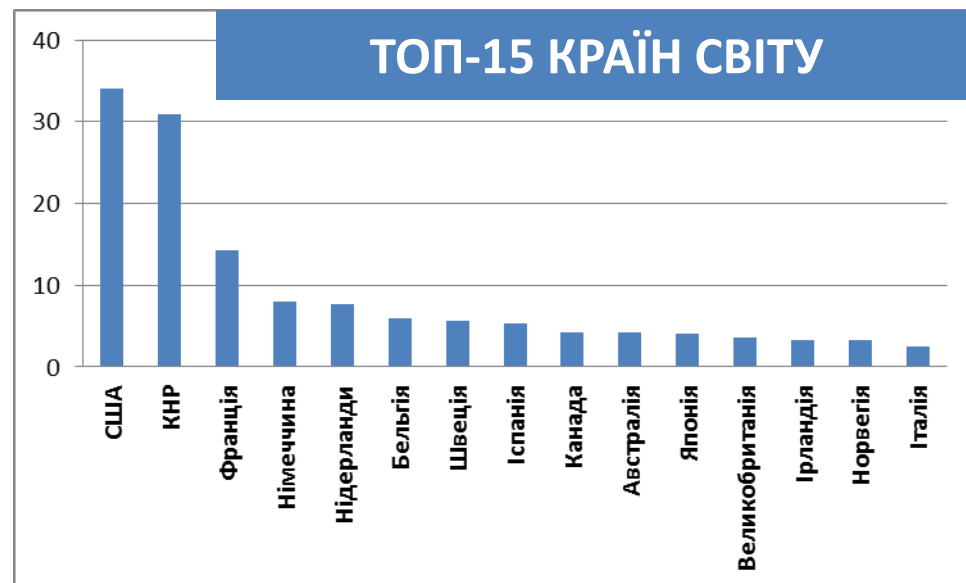
В РОЗРІЗІ ЕМІТЕНТІВ

В РОЗРІЗІ СЕКТОРІВ

ТОП-15 КРАЇН СВІТУ

ФРАНЦІЯ

Випуск суверенних зелених облігацій під державні цільові проекти

ПОЛЬЩА

Випуск суверенних зелених облігацій для видачі кредитів через банківську систему

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ

Спеціально утворений державний інвестиційний банк (GIB) стимулює ринок зелених облігацій

НІМЕЧЧИНА

Банк-емітент з державним капіталом надає зелені кредити під низький відсоток

КИТАЙ

*Розвиток власної "зеленої" біржі
Оцінка "еко-чистоти" проекту не за певною нормою, а в порівнянні з іншими проектами на певній території*

ІНДІЯ

Надання зелених кредитів компаніям, що звітують за використання залучених коштів щоквартально

АВСТРАЛІЯ

Випуск зелених облігацій у національній валюті

ФІДЖИ

НІГЕРІЯ

ДОПОМОГА МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Світовий банк

надання технічної допомоги урядам країн у випуску суверенних зелених облігацій

Міжнародна фінансова корпорація

надання допомоги урядам країн у розробці керівних принципів та процедур для ринку зелених облігацій

Європейський інвестиційний банк

надання допомоги в створенні рамок для зелених облігацій та критеріїв «зеленості» проектів

Зелений кліматичний фонд

надання країнам, що розвиваються, фінансування під випуск зелених облігацій

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ
ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Встановлено ціль
щодо створення умов для
запровадження ринку зелених
облігацій в Україні до 2020 року

*пп. 68, 152 Плану заходів з реалізації етапу
«Реформування енергетичного сектору
до 2020 року» Енергетичної стратегії
України до 2035 року*

ПОСТІЙНО-ДІЮЧА
КОМУНІКАЦІЙНА
ПЛАТФОРМА

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ
ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ
ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ
РЕСУРСІВ

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ
ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ ТА
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК

ОФІС ПРЕЗИДЕНТА

ОФІС ІЗ ЗАЛУЧЕННЯ ТА
ПІДТРИМКИ ІНВЕСТИЦІЙ КМУ

МУНІЦИПАЛІТЕТИ

БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

ВЕЛИКІ ПІДПРИЄМСТВА

КОНСАЛТИНГОВІ КОМПАНІЇ

ПРОЕКТИ МІЖНАРОДНОЇ
ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ

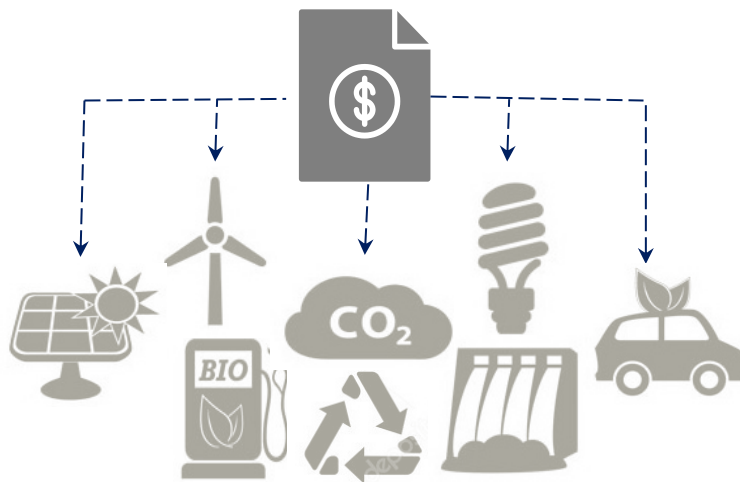
НЕУРЯДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Закон України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів 738-IX від 19.06.2020

1 Введення в обіг зелених облігацій як окремого підвиду цінних паперів

2 Запровадження поняття проектів екологічного спрямування та основи їх таксономії

3 Встановлення кола емітентів зелених облігацій та правового режиму їх емісії

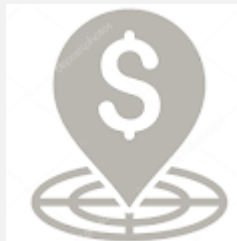
4 Захист прав інвесторів, які вкладають кошти у зелені облігації

ЕМІТЕНТ НЕ МАЄ ПРАВА ВЧИНЯТИ БУДЬ-ЯКІ ДІЇ З:

- X** дострокового припинення **X** скасування
- X** іншої втрати прав на проект екологічного спрямування, а також їх обтяження

5 Принцип цільового використання коштів, залучених від емісії зелених облігацій

ЕМІТЕНТ ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ ЗАБЕЗПЕЧИТИ:

цільове використання надходжень на фінансування та/або рефінансування витрат проектів екологічного спрямування,

6 Принцип розкриття інформації щодо реалізації та фінансування проектів екологічного спрямування

ЕМІТЕНТ ДОДАТКОВО ПОДАЄ ВІДОМОСТІ:

- 1** В ПРОСПЕКТІ ЕМІСІЇ щодо характеристик проекту, оцінки його впливу
- 2** В РІЧНОМУ ЗВІТІ щодо використання залучених коштів

1 ЕТАП

2 ЕТАП

ТИПИ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ	СТАНДАРТНІ ОБЛІГАЦІЇ	ДОХІДНІ ОБЛІГАЦІЇ	ПРОЕКТНІ ОБЛІГАЦІЇ	СЕК'ЮРИТИЗОВАНІ ОБЛІГАЦІЇ
ВИКОРИСТАННЯ НАДХОДЖЕНЬ ВІД РОЗМІЩЕННЯ	Цільове призначення для «зелених» проектів	Цільове призначення для «зелених» проектів	Цільове призначення для чітко виокремлених «зелених» проектів	Для рефінансування портфельів «зелених» проектів або фінансування «зелених» проектів
ДЖЕРЕЛО ПОГАШЕННЯ	Загальні грошові потоки емітента	Доходи від проекту	Доходи від проекту	Доходи від базових активів
РЕГРЕС ЗА БОРГОМ	До емітента	До емітента	Тільки до активів та грошових потоків самого проекту	До відповідної групи проектів
ПРИДАТНІСТЬ З ОГЛЯДУ НА ЗАКОНОДАВЧЕ СЕРЕДОВИЩЕ	Задовільна (законодавство дозволяє запровадити такий тип облігацій)	Незадовільна (немає законодавчої основи для запровадження такого типу облігацій; бюджетне законодавство не дозволяє реалізувати випуск цього типу облігацій суб'єктами публічно-владних повноважень)	Незадовільна (немає законодавчої основи для запровадження такого типу облігацій; бюджетне законодавство не дозволяє реалізувати випуск цього типу облігацій суб'єктами публічно-владних повноважень; не передбачена можливість звільнення емітенту від регресу до нього)	Незадовільна (бюджетне законодавство не дозволяє реалізувати випуск цього типу облігацій суб'єктами публічно-владних повноважень)
ПРИДАТНІСТЬ З ОГЛЯДУ НА РИНКОВІ УМОВИ	Задовільна (існують випуски аналогічних облігацій)	Незадовільна (немає прецеденту випуску)	Незадовільна (немає прецеденту випуску)	Існує дуже обмежений (але позитивний) досвід випуску в минулому

 Позитивна ознака
 Негативна ознака

Процес оцінки та вибору проектів

- прозорість процесу відбору проектів (незалежна оцінка при відборі проектів);
- встановлення процедури відповідності допустимим напрямкам;
- встановлення спеціальних критеріїв, що дозволяють визначати та управляти потенційними екологічними і соціальними ризиками.

Використання коштів

- відповідність встановленим напрямкам (зелені проекти повинні приносити екологічну користь);
- оцінка емітентом потенційної користі проекту з точки зору якісних і кількісних характеристик;
- оцінка співвідношення коштів, спрямованих на фінансування і на рефінансування зелених проектів.

Управління коштами

- інформування інвестора про проекти, на які були спрямовані кошти від зелених облігацій;
- добровільне застосування стандартів, спрямованих на встановлення уніфікованих принципів надання звітів в таких сферах як енергоефективність та відновлювані джерела енергії.

Звітність

- зарахування на окремий рахунок надходжень від розміщення зелених облігацій;
- контроль і коригування балансу коштів протягом звітного періоду та інформування інвесторів щодо тимчасового невикористання коштів;
- прозорість в управлінні коштами із залученням аудитора або третьої сторони для перевірки використання коштів від емісії зелених облігацій.

**1 ЕТАП
(2021-2022 рр.)**

створення правових
передумов для розвитку ринку
зелених облігацій,
запуск ринку

**2 ЕТАП
(2022-2023 рр.)**

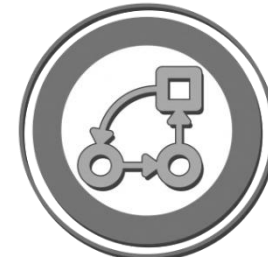
сприяння розвитку ринку
зелених облігацій
та залученню «зеленого»
фінансування

запровадження керівних процедур,
правил та стимулів для ринку зелених
облігацій (відповідних міжнародним)

проведення інформаційних
кампаній щодо запровадження
ринку зелених облігацій

впорядкування ринку
незалежних оцінювачів та
верифікаторів зелених облігацій

налагодження співробітництва
з міжнародними фінансовими
організаціями, фондами

підготовка і реалізація пілотних
проєктів з випуску зелених облігацій
різними категоріями емітентів

залучення міжнародних банків
розвитку до інвестування в зелені
облігації України

створення технічного офісу з
експертизи та супроводу
«зелених» проєктів

усунення бар'єрів та створення
сприятливих умов для залучення
фінансування на ринок

1 ЕТАП

2 ЕТАП

АСПЕКТ	УРЯД	ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	СПЕЦІАЛІЗОВАНА УСТАНОВА, УТВОРЕНА УРЯДОМ	ПІДПРИЄМСТВА	ФІНАНСОВІ УСТАНОВИ
ВЛАСНА КРЕДИТОСПРОМОЖНІСТЬ*	Найвища можлива	1 ступінь нижче суверена	Рівень суверена	1-2 ступені нижче суверена	1-2 ступені нижче суверена
ПОПЕРЕДНЯ ІСТОРІЯ ВИПУСКУ ОБЛІГАЦІЙ	Недавній суверенний дефолт	Позитивна	Немає історії дефолтів	Недавні дефолти	Недавні дефолти
ПОТЕНЦІАЛ ЗАПОЗИЧЕНЬ**	Обмежений	Високий***	Високий	Низький	Низький
МОЖЛИВОСТІ ПОЛІПШЕННЯ КРЕДИТНОЇ ЯКОСТІ	Часткова кредитна гарантія з боку МБР (потенційно)	Суверенні гарантії	Суверенні гарантії	Суверенні гарантії - тільки для компаній державної власності	Суверенні гарантії - тільки для банків державної власності
МОЖЛИВОСТІ ПОЛІПШЕННЯ ЛІКВІДНОСТІ ОБЛІГАЦІЙ	Потенційно високі за умови запровадження ринка РЕПО	Потенційно високі за умови запровадження ринка РЕПО	Низькі	Низькі	Низькі
РОЗМІР ТРАНЗАКЦІЇ (ПОТЕНЦІЙНИЙ ОБСЯГ ВИПУСКУ ОБЛІГАЦІЙ)	Великий	Маленький	Великий	Маленький	Великий
ВАРТІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ СТРУКТУРИ	Низька	Низька	Висока	Низька	Низька
РИЗИК ЯКОСТІ МОНІТОРИНГУ ТА НАГЛЯДУ	Нижче	Вище	Нижче****	Вище	Нижче
ВПЛИВ НА РОЗВИТОК РИНКУ «ЗЕЛЕНИХ» ПРОЄКТІВ	Вище	Вище	Вище	Нижче	Вище
ПОТЕНЦІЙНИЙ ІНТЕРЕС ІНВЕСТИТОРІВ	Вище	Вище	Вище****	Нижче	Нижче

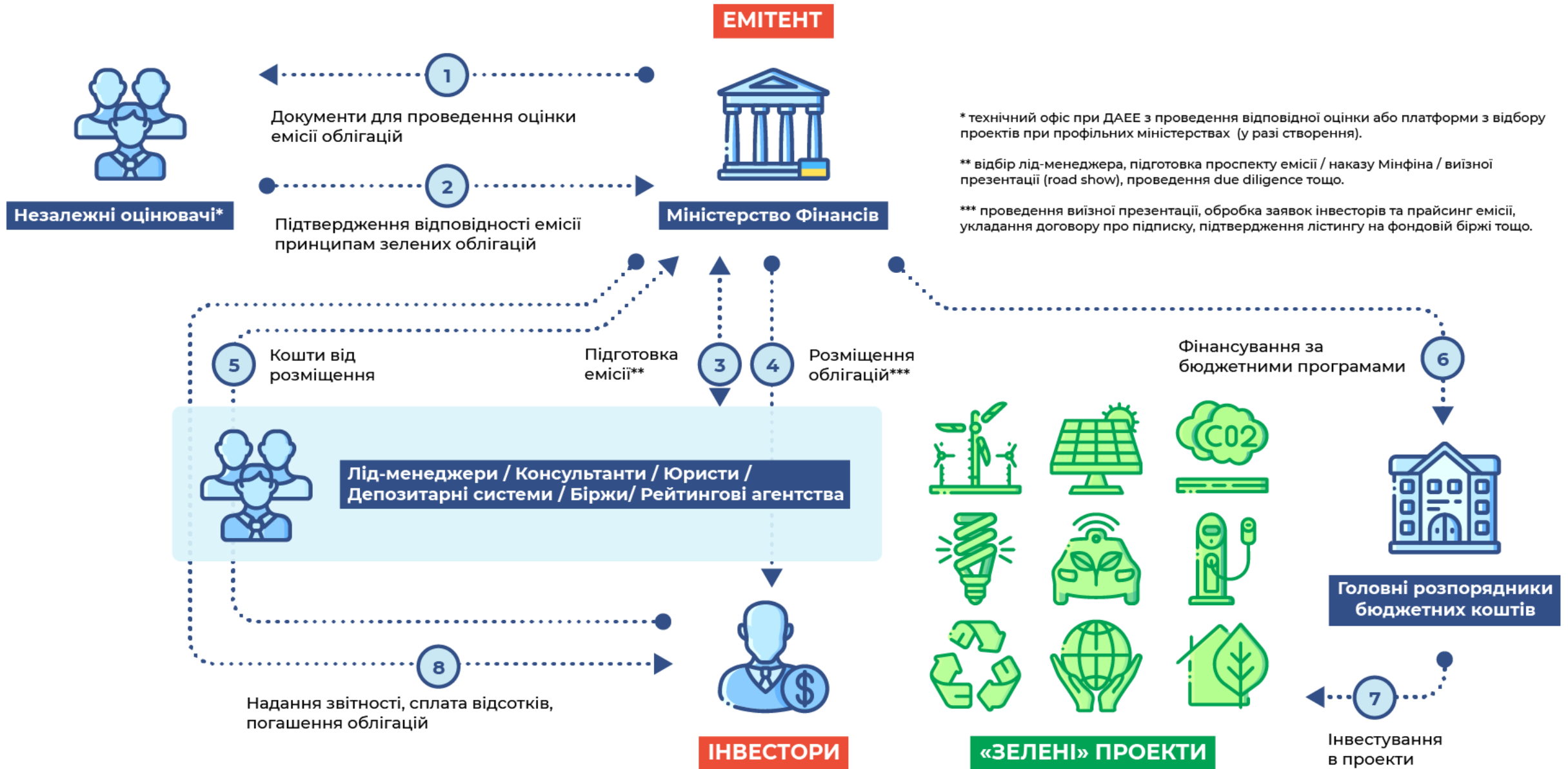
* потенційний рівень кредитного рейтингу за міжнародною шкалою для провідних представників сектору;

** відносний обсяг запозичень з урахуванням існуючого середнього рівня боргового навантаження;

*** крім міста Києва;

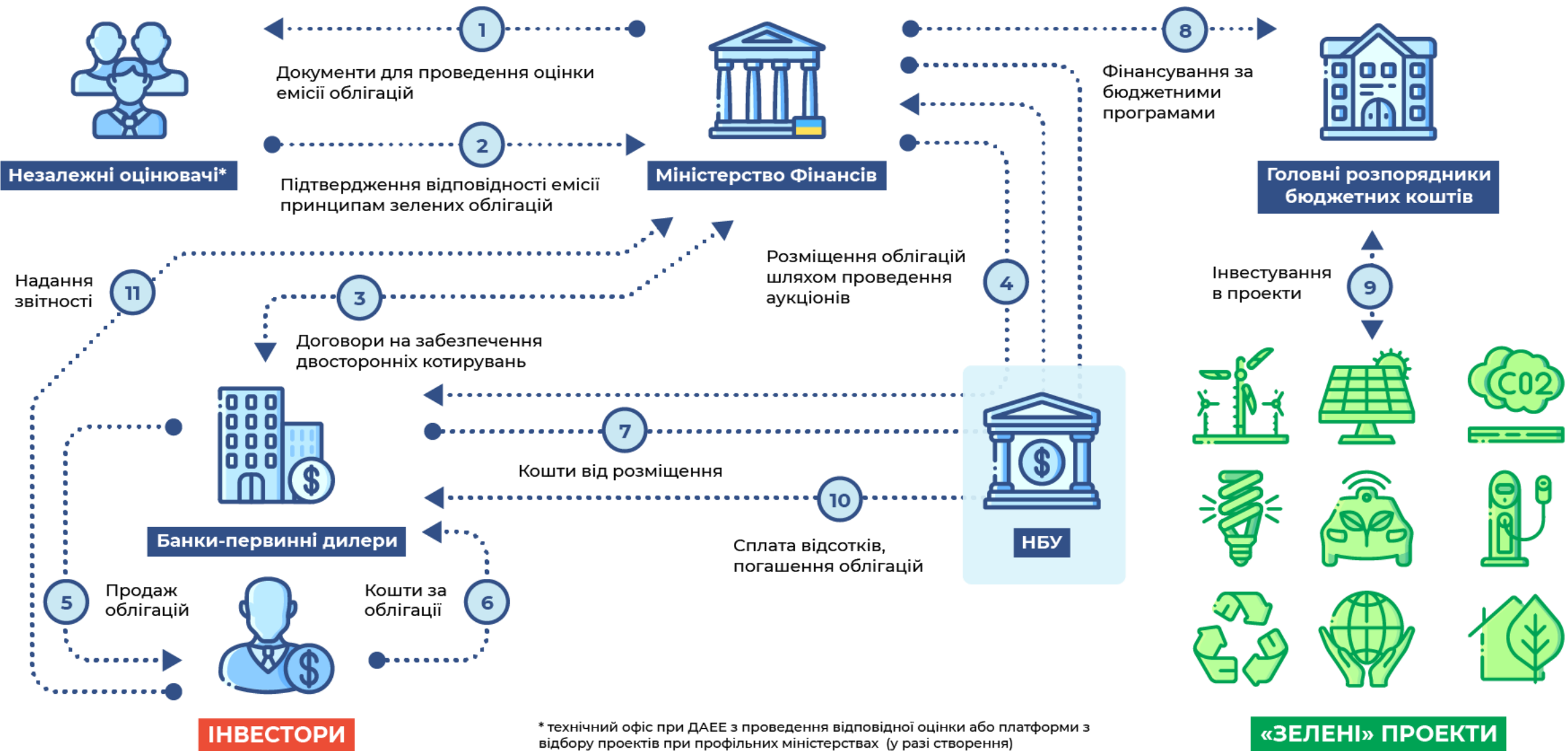
**** в залежності від наявності адекватної організаційної, операційної та фінансової моделі спеціалізованої установи.

 Позитивна ознака
 Негативна ознака

ЕМІТЕНТ

* технічний офіс при ДАЕЕ з проведення відповідної оцінки або платформи з відбору проектів при профільних міністерствах (у разі створення)

«ЗЕЛЕНІ» ПРОЕКТИ

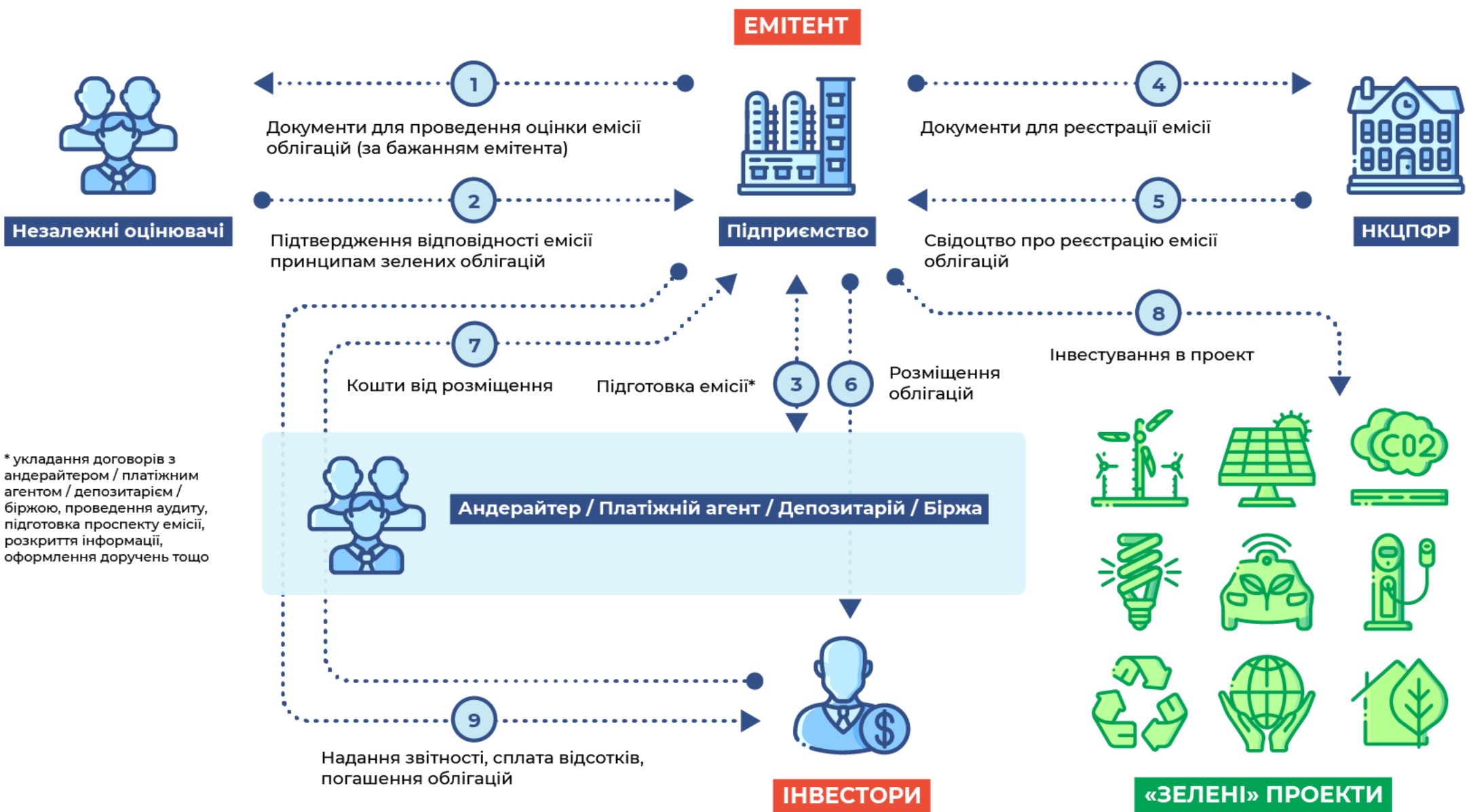
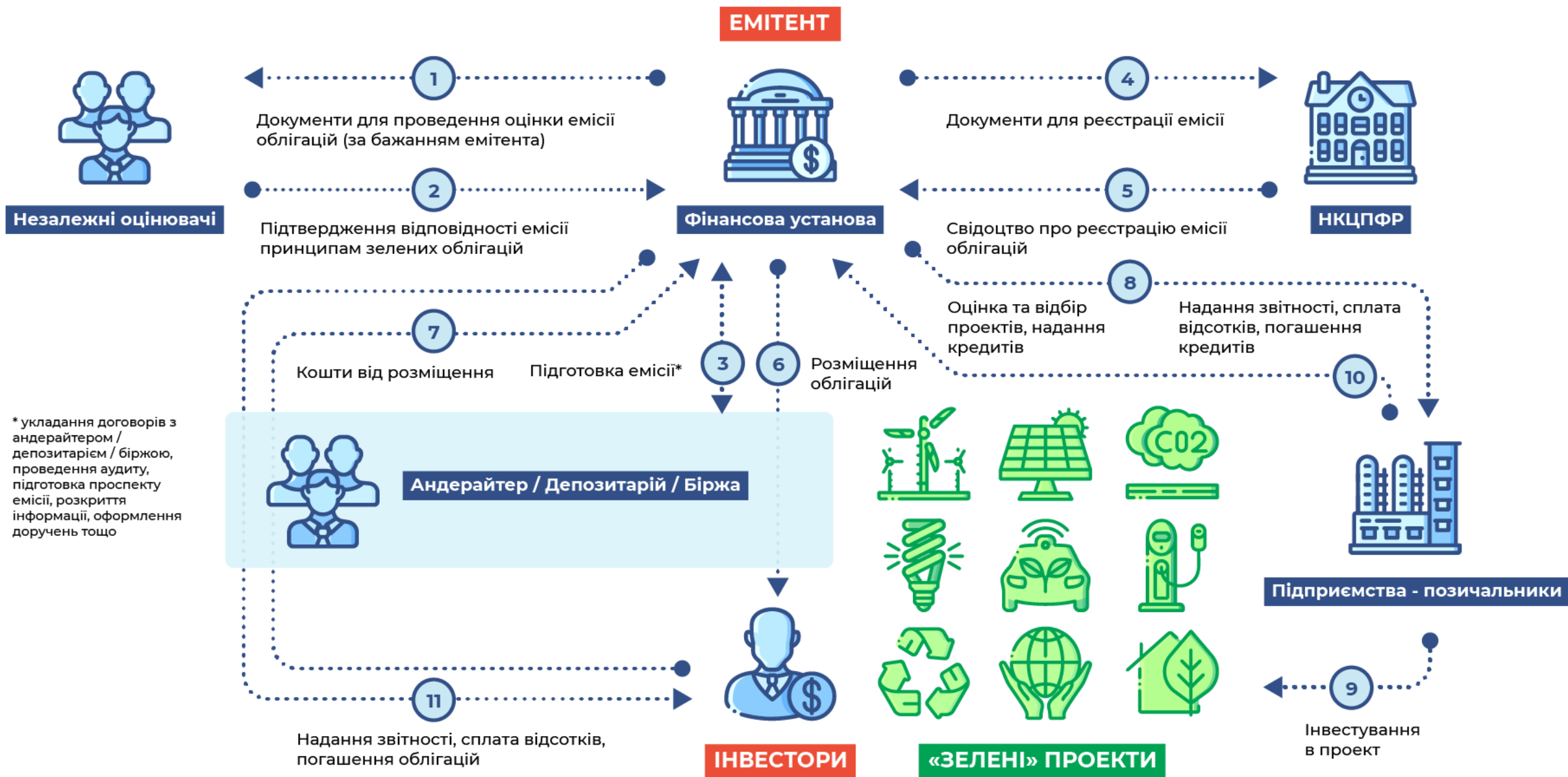
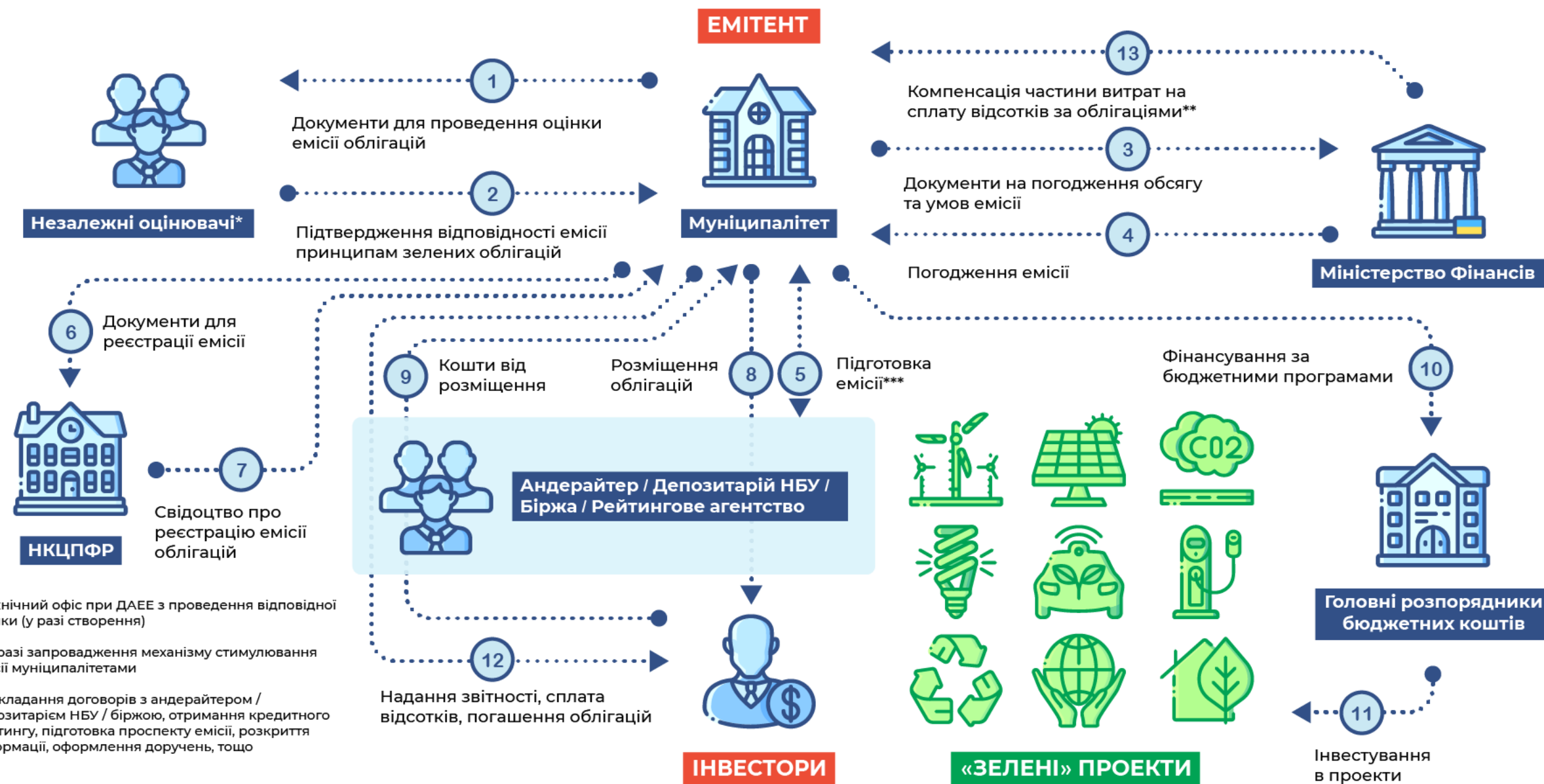

СХЕМА ЕМІСІЇ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ

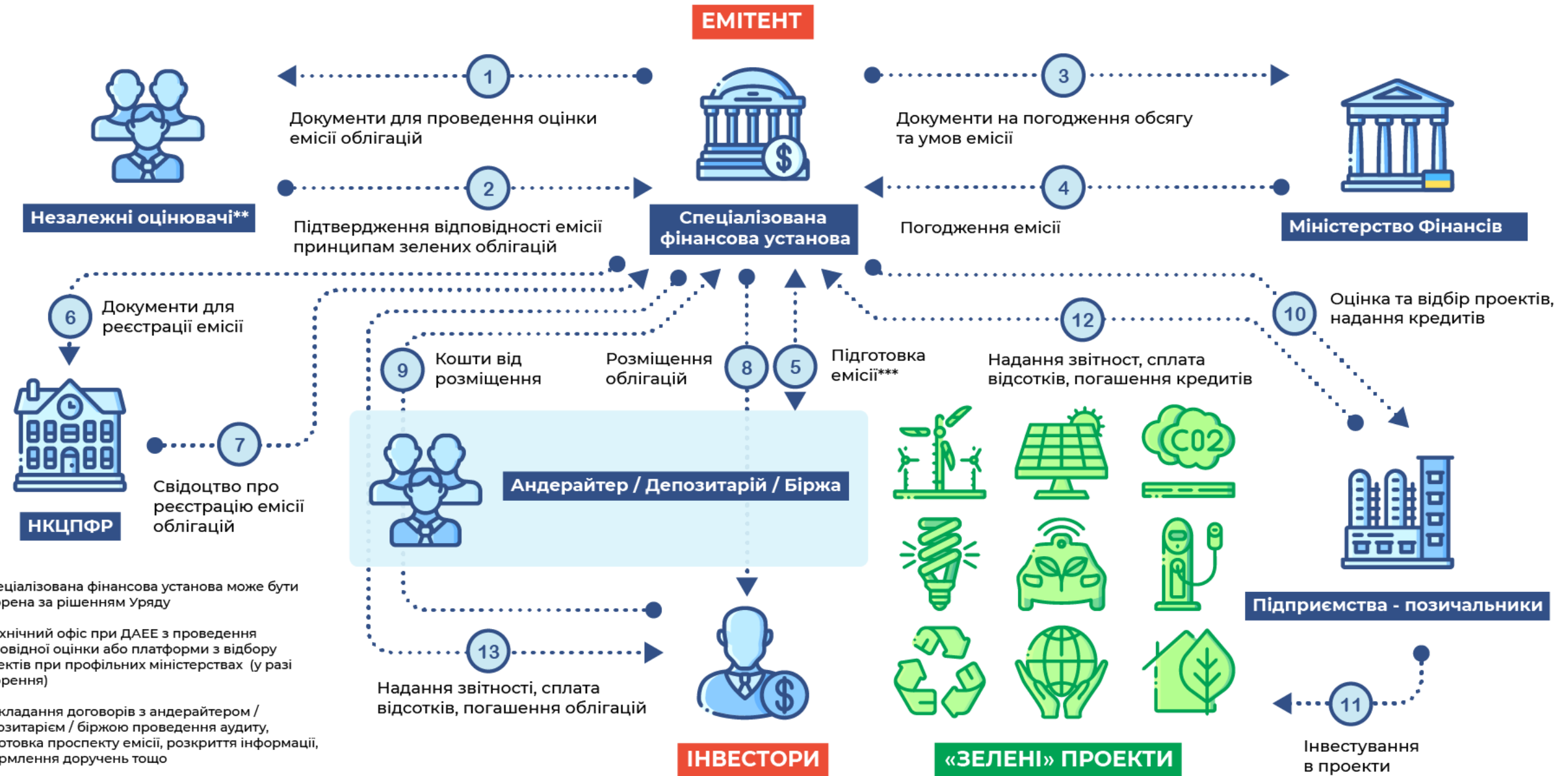

* технічний офіс при ДАЕЕ з проведення відповідної оцінки (у разі створення)

** у разі запровадження механізму стимулювання емісії муніципалітетами

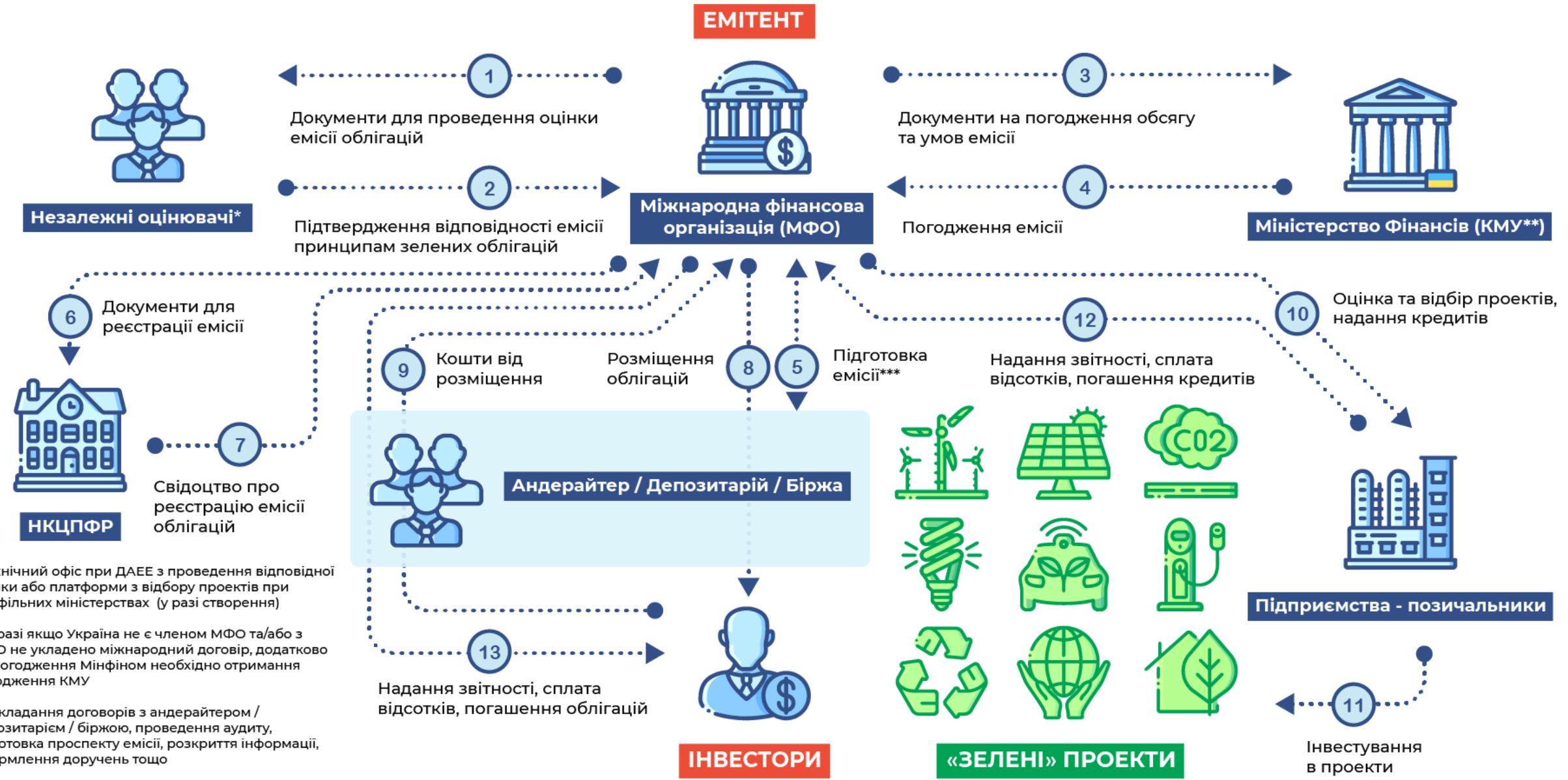
*** укладання договорів з андерайтером / депозитарієм НБУ / біржою, отримання кредитного рейтингу, підготовка проспекту емісії, розкриття інформації, оформлення доручень, тощо

* спеціалізована фінансова установа може бути утворена за рішенням Уряду

** технічний офіс при ДАЕЕ з проведення відповідної оцінки або платформи з відбору проектів при профільних міністерствах (у разі створення)

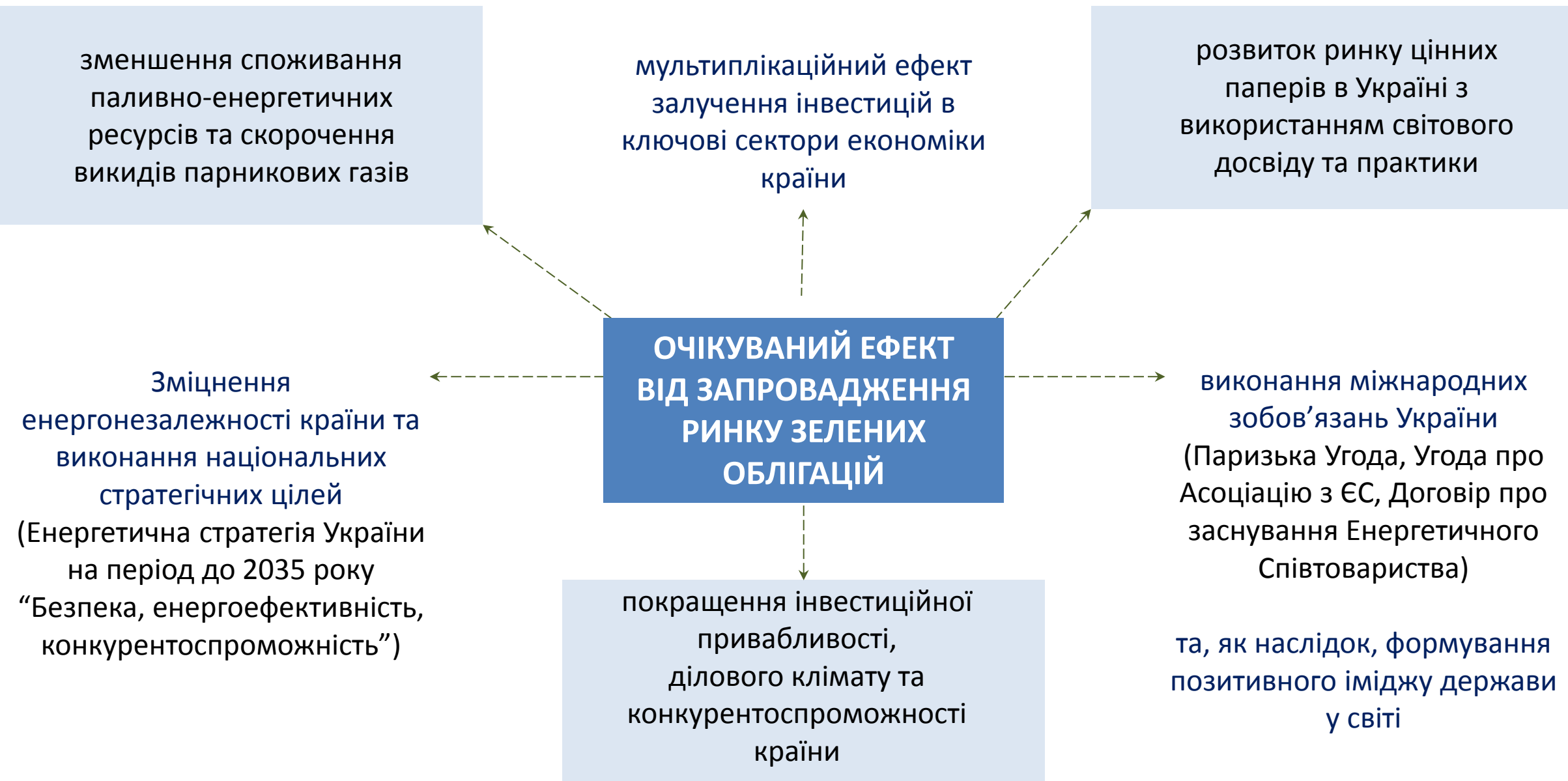
*** укладання договорів з андерайтером / депозитарієм / біржою проведення аудиту, підготовка проспекту емісії, розкриття інформації, оформлення доручень тощо

* технічний офіс при ДАЕЕ з проведення відповідної оцінки або платформи з відбору проектів при профільних міністерствах (у разі створення)

** у разі якщо Україна не є членом МФО та/або з МФО не укладено міжнародний договір, додатково до погодження Мінфіном необхідно отримання погодження КМУ

*** укладання договорів з андерайтером / депозитарієм / біржою, проведення аудиту, підготовка проспекту емісії, розкриття інформації, оформлення доручень тощо

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

**ДЕРЖЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ
УКРАЇНИ**

*В. о. начальника Управління інструментів
стимулювання*

АНДРІЙ ФРОЛОВ

Контакти:

+38 (044) 590-59-71

a.frolov@sae.gov.ua